

2023. évi XXV. törvény
a panaszokról, a közérdekű bejelentésekről, valamint a visszaélések bejelentésével összefüggő
szabályokról
ÖSSZEFOGLALÓ

A foglalkoztató által létrehozott belső visszaélés -bejelentési rendszer

1) Kinek kötelező létrehozni a belső visszaélés bejelentési rendszert?

18. § (1) Az a foglalkoztató, amely legalább 50 személyt foglalkoztatásra irányuló jogviszony keretében foglalkoztat, belső visszaélés-bejelentési rendszert hoz létre.

2) Kinek kell létrehozni – foglalkoztatotti létszámtól függetlenül – belső visszaélés bejelentési rendszert?

(2) Az (1) bekezdéstől eltérően – a foglalkoztatottak létszámától függetlenül – belső visszaélés-bejelentési rendszert hoz létre

a) a pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása megelőzéséről és megakadályozásáról szóló 2017. évi LIII. törvény 1. § (1) és (1a) bekezdése hatálya alá tartozó foglalkoztató,

b) a Magyarországon bejegyzett és az Európai Unió határain kívül engedélyesként vagy üzemeltetőként tengeri olaj- és gázipari tevékenységet folytató foglalkoztató,

c) a polgári légi közlekedési események jelentéséről, elemzéséről és nyomon követéséről, valamint a 996/2010/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet módosításáról és a 2003/42/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv, valamint az 1321/2007/EK bizottsági rendelet és az 1330/2007/EK bizottsági rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2014. április 3-i 376/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet hatálya alá tartozó foglalkoztató, és

d) a Magyarország területén tartózkodó magyar és nem magyar lobogójú, üzemben lévő úszólétesítmény üzemeltetője.

3) Kik minősülnek a Pmt. 1. § (1) és (1a) bekezdése szerinti foglalkoztatónak, akinek létszámtól függetlenül – kötelező belső visszaélés bejelentési rendszert létrehozni?

Foglalkoztatónak minősül:

Pmt.

1. § (1) E törvény hatálya – a (3) és (4) bekezdésben meghatározott eltéréssel – kiterjed a Magyarországon székhellyel, fiókteleppel vagy telephellyel rendelkező

a) hitelintézetre;

b) pénzügyi szolgáltatóra;

c) foglalkoztatói nyugdíjszolgáltató intézményre;

d) önkéntes kölcsönös biztosítópénztárra;

e) nemzetközi postautólevél-felvételt és -kézbesítést végzőre;

f) ingatlanüggyellett kapcsolatos tevékenységet végzőre;

g) könyvvizsgálói tevékenységet végzőre;

h) könyvviteli (könyvelői), adószakértői, okleveles adószakértői, adótanácsadói tevékenységet megbízási, illetve vállalkozási jogviszony alapján végzőre;

i) játékkaszinót, kártyatermet működtetőre vagy távszerencsejátéknak nem minősülő fogadást, távszerencsejátékot, online kaszinójátékot szervezőre;

j) nemesfémekkel vagy az ezekből készült tárgyakkal kereskedőre;

k) árukereskedőre, amennyiben tevékenysége folytatása során hárommillió forintot elérő vagy meghaladó összegű készpénzfizetést fogad el;

l) ügyvédre, ügyvédi irodára, európai közösségi jogászra, európai közösségi jogászi irodára (a továbbiakban együtt: ügyvéd), kamarai jogtanácsosra, közjegyzőre;

m) bizalmi vagyonkezelőre;

- n) virtuális és törvényes fizetőeszközök, illetve virtuális fizetőeszközök közötti átváltási szolgáltatásokat nyújtó szolgáltatóra;
- o) letétkezelő pénztárca-szolgáltatóra;
- p) kulturális javak (műalkotások, régiségek) kereskedelmével vagy közvetítésével foglalkozó szolgáltatóra olyan ügyletek vagy ügyletsorozatok vonatkozásában, amelyek értéke eléri vagy meghaladja a hárommillió forintot;
- q) kulturális javak (műalkotások, régiségek) tárolásával vagy kereskedelmével szabadkikötőkben foglalkozó vagy közvetítőként szabadkikötőkben eljáró szolgáltatóra olyan ügyletek vagy ügyletsorozatok vonatkozásában, amelyek értéke eléri vagy meghaladja a hárommillió forintot; és
- r) székhelyszolgáltatóra.

(1a) E törvény hatálya kiterjed arra, aki Magyarország területén vagy az Európai Unió más tagállamában vagy harmadik országban rendelkezik székhellyel, és Magyarországon létesített tartós, üzleti egysége révén – ideértve a fióktelepet is – az ügyfelek számára állandó belföldi jelenlét formájában közvetlenül kínál az (1) bekezdésben meghatározott szolgáltatást Magyarországon [az (1) bekezdésben és e bekezdésben meghatározottak a továbbiakban együtt: szolgáltató].

4) Az 50-249 főt foglalkoztatókra milyen könnyítések vonatkoznak?

18. § (3) Azon foglalkoztatók, amelyek legalább 50, de legfeljebb 249 személyt foglalkoztatásra irányuló jogviszony keretében foglalkoztatnak, a belső visszaélés-bejelentési rendszert közösen, illetve az erre jogosult más foglalkoztatóval is létrehozhatják. A (2) bekezdés szerinti foglalkoztatók, amelyek legfeljebb 249 személyt foglalkoztatásra irányuló jogviszony keretében foglalkoztatnak, a belső visszaélés-bejelentési rendszert közösen, illetve az erre jogosult más foglalkoztatóval is létrehozhatják.

5) Azok a foglalkoztatók, akikre a törvény nem írja elő kötelezően belső visszaélés – bejelentési rendszer létrehozását, kialakíthatnak ilyen rendszert?

18. § (4) A foglalkoztató akkor is létrehozhat belső visszaélés-bejelentési rendszert, ha e törvény alapján ilyen kötelezettsége nem áll fenn.

6) Ki működtetheti a belső visszaélés – bejelentési rendszert?

19. § (1) A belső visszaélés-bejelentési rendszert – a (2) bekezdésben foglalt kivétellel – a foglalkoztatónál egy erre a célra kijelölt, pártatlan személy vagy szervezeti egység működtetheti.

7) Megbízható -e külső személy a rendszer működtetésével?

19. § (2) A belső visszaélés-bejelentési rendszer működtetésével szerződés keretében bejelentővédelmi ügyvéd vagy más külső szervezet is megbízható. Külső szervezet megbízása esetén a külső szervezetre a bejelentővédelmi ügyvédre irányadó összeférhetetlenségi szabályokat, valamint az (1) bekezdés szerinti pártatlansági szabályokat alkalmazni kell.

8) Milyen információkat lehet bejelenteni?

20. § (1) A belső visszaélés-bejelentési rendszerben jogellenes vagy jogellenesnek feltételezett cselekményre vagy mulasztásra, illetve egyéb visszaélésre vonatkozó információt lehet bejelenteni.

9) Ki tehet bejelentést a rendszerbe?

20. § (2) A belső visszaélés-bejelentési rendszerben bejelentést tehet

- a) a foglalkoztató által foglalkoztatott,
- b) az a foglalkoztatott, akinek a foglalkoztatónál fennálló foglalkoztatásra irányuló jogviszonya megszűnt, és

c) a foglalkoztatóval foglalkoztatásra irányuló jogviszonyt létesíteni kívánó olyan személy, aki esetében e jogviszony létesítésére vonatkozó eljárás megkezdődött.

(3) A belső visszaélés-bejelentési rendszerben bejelentést tehet

- a) az egyéni vállalkozó, az egyéni cég, ha a foglalkoztatóval szerződéses kapcsolatban áll,
- b) a foglalkoztató tekintetében tulajdonosi részesedéssel rendelkező személy, valamint a foglalkoztató ügyviteli, ügyvezető, illetve felügyelő testületéhez tartozó személy, ideértve a nem ügyvezető tagot is,
- c) a foglalkoztatóval szerződéses kapcsolat létesítésére vonatkozó eljárást megkezdett, szerződéses kapcsolatban álló vagy szerződéses kapcsolatban állt vállalkozó, alvállalkozó, beszállító, illetve megbízott felügyelete és irányítása alatt álló személy,
- d) a foglalkoztatónál tevékenységet végző gyakornok és önkéntes,
- e) a foglalkoztatóval az a), b) vagy d) pont szerinti jogviszonyt vagy szerződéses kapcsolatot létesíteni kívánó olyan személy, aki esetében e jogviszony vagy szerződéses kapcsolat létesítésére vonatkozó eljárás megkezdődött, és
- f) az a személy, akinek az a), b) vagy d) pont szerinti jogviszonya vagy szerződéses kapcsolata a foglalkoztatóval megszűnt.

10) Milyen csatornákon keresztül tehető meg a bejelentés?

21. § (1) A bejelentő a bejelentést írásban vagy szóban teheti meg. A szóbeli bejelentést telefonon vagy más hangüzenetküldő rendszer útján, vagy személyesen lehet megtenni.

11) Milyen szabályok vonatkoznak arra az esetre, ha a belső visszaélés- bejelentő rendszer keretében a bejelentő hozzájárulását igénylő, rögzített telefonvonalat vagy egyéb hangüzenetküldő rendszert használnak?

21. § (2) Ha a belső visszaélés-bejelentési rendszer keretében a bejelentő hozzájárulását igénylő, rögzített telefonvonalat vagy egyéb rögzített hangüzenetküldő rendszert használnak, a belső visszaélés-bejelentési rendszer működtetője a szóbeli bejelentést

- a) – a személyes adatok védelmére vonatkozó előírások szerint megtett tájékoztatást követően – tartós és visszakereshető formában rögzíti, vagy
- b) írásba foglalja és – annak ellenőrzésére, helyesbítésére, aláírással történő elfogadására vonatkozó lehetőség biztosítása mellett – a bejelentő számára másodpéldányban átadja.

12) Milyen szabályok vonatkoznak arra az esetre, ha a belső visszaélés- bejelentő rendszer keretében a bejelentő hozzájárulását igénylő, rögzített telefonvonalat vagy egyéb hangüzenetküldő rendszert nem használnak?

21. § (3) Ha a belső visszaélés-bejelentési rendszer keretében nem használnak a (2) bekezdés szerinti rögzített rendszereket, a belső visszaélés-bejelentési rendszer működtetője a szóbeli bejelentést írásba foglalja és – annak ellenőrzésére, helyesbítésére, aláírással történő elfogadására vonatkozó lehetőség biztosítása mellett – a bejelentő számára másodpéldányban átadja.

13) Milyen szabályok vonatkoznak arra az esetre, ha a bejelentő személyesen teszi meg a bejelentést?

21. § (4) Ha a bejelentő személyesen teszi meg a bejelentését, a belső visszaélés-bejelentési rendszer működtetője a szóbeli bejelentést

- a) – a személyes adatok védelmére vonatkozó előírások szerint megtett tájékoztatást követően – tartós és visszakereshető formában rögzíti, vagy
- b) írásba foglalja és – annak ellenőrzésére, helyesbítésére, aláírással történő elfogadására vonatkozó lehetőség biztosítása mellett – a bejelentő számára másodpéldányban átadja.

14) Milyen egyéb előírások vonatkoznak a szóbeli bejelentésekre?

21. § (5) A belső visszaélés-bejelentési rendszer működtetője a szóbeli bejelentés írásba foglalása során teljes és pontos jegyzőkönyvet köteles készíteni.

(6) Szóbeli bejelentés esetén a bejelentő figyelmét fel kell hívni a rosszhiszemű bejelentés következményeire, a bejelentés kivizsgálására irányadó eljárási szabályokra és arra, hogy személyazonosságát – ha az annak megállapításához szükséges adatokat megadja – a vizsgálat valamennyi szakaszában bizalmasan kezelik.

15) Milyen határidő vonatkozik az írásbeli bejelentés során a bejelentő részére küldendő visszaigazolásra?

22. § (1) A belső visszaélés-bejelentési rendszer működtetője a belső visszaélés-bejelentési rendszerben tett írásbeli bejelentés kézhezvételétől számított hét napon belül a bejelentés megtételéről visszaigazolást küld a bejelentő számára. A visszaigazolás keretében a bejelentő részére általános tájékoztatást kell nyújtani az e törvény szerinti eljárási és adatkezelési szabályokról.

16) Mi a belső visszaélés- bejelentési rendszerben tett bejelentés kivizsgálásának határideje?

22. § (2) A belső visszaélés-bejelentési rendszer működtetője a bejelentésben foglaltakat a körülmények által lehetővé tett legrövidebb időn belül, de legfeljebb a bejelentés beérkezésétől számított harminc napon belül kivizsgálja.

(3) A (2) bekezdésben foglalt határidőt különösen indokolt esetben, a bejelentő egyidejű tájékoztatása mellett lehet meghosszabbítani. A bejelentőt ebben az esetben a kivizsgálás várható időpontjáról és a kivizsgálás meghosszabbítása indokairól kell tájékoztatni. A bejelentés kivizsgálásának és a bejelentő 24. § szerinti tájékoztatásának határideje a meghosszabbítás esetén sem haladhatja meg a három hónapot.

17) Megbízható -e a bejelentések kivizsgálásával külső fél?

22. § (4) A bejelentések kivizsgálásában való közreműködéssel szerződés keretében bejelentővédelmi ügyvéd vagy más külső szervezet is megbízható. Külső szervezet megbízása esetén a külső szervezetre a bejelentővédelmi ügyvédre irányadó összeférhetetlenségi szabályokat, valamint a 19. § (1) bekezdése szerinti pártatlansági szabályokat alkalmazni kell.

18) Milyen előírások vonatkoznak a bejelentés kivizsgálása során a bejelentővel történő kapcsolattartásra?

22. § (5) A bejelentés kivizsgálása során a belső visszaélés-bejelentési rendszer működtetője kapcsolatot tart a bejelentővel, ennek keretében a bejelentés kiegészítésére, pontosítására, a tényállás tisztázására, valamint további információk rendelkezésre bocsátására hívhatja fel a bejelentőt.

19) Milyen esetben mellőzhető a bejelentés kivizsgálása?

22. § (6) A bejelentés kivizsgálása mellőzhető, ha

- a) a bejelentést azonosíthatatlan bejelentő tette meg,
- b) a bejelentést nem a 20. § (2) és (3) bekezdése szerint erre jogosult személy tette meg,
- c) a bejelentés ugyanazon bejelentő által tett ismételt, a korábbi bejelentéssel azonos tartalmú bejelentés, illetve
- d) a közérdek vagy a nyomós magánérdek sérelme a bejelentésben érintett természetes személy, illetve jogi személy (a továbbiakban együtt: bejelentésben érintett személy) jogainak a bejelentés kivizsgálásából eredő korlátozásával nem állna arányban.

20) A bejelentések kivizsgálására milyen előírások vonatkoznak?

23. § (1) A bejelentés kivizsgálása során értékelni kell a bejelentésben foglalt körülmények helytállóságát, és meg kell hozni azokat az intézkedéseket, amelyek alkalmasak a 20. § (1) bekezdése szerinti visszaélések orvoslására.

21) Mi a teendő, ha a bejelentés alapján büntetőeljárás kezdeményezése indokolt?

23. § (2) Ha a bejelentés alapján büntetőeljárás kezdeményezése indokolt, akkor intézkedni kell a feljelentés megtételéről.

22) Kell- e írásban tájékoztatni a bejelentőt a kivizsgálás eredményéről, illetve annak mellőzéséről?

24. § (1) A belső visszaélés-bejelentési rendszer működtetője a bejelentés kivizsgálásáról vagy annak mellőzéséről és a mellőzés indokáról, a bejelentés kivizsgálásának az eredményéről, a megtett vagy tervezett intézkedésekről a bejelentőt írásban tájékoztatja.

23) Mely esetben mellőzhető a bejelentő írásbeli tájékoztatása a kivizsgálás eredményéről?

24. § (2) Az írásbeli tájékoztatás mellőzhető, ha a belső visszaélés-bejelentési rendszer működtetője az (1) bekezdésben foglaltakról a bejelentőt szóban tájékoztatta, aki a tájékoztatást tudomásul vette.

24) A belső visszaélés-bejelentési rendszer működésére, a bejelentéssel kapcsolatos eljárásra, valamint a törvény szerinti visszaélés-bejelentési rendszerekre és eljárásokra vonatkozóan tett információk nyújtására milyen előírás vonatkozik?

25. § A belső visszaélés-bejelentési rendszer működtetője világos és könnyen hozzáférhető információt nyújt a belső visszaélés-bejelentési rendszer működésére, a bejelentéssel kapcsolatos eljárásra, valamint az e törvény szerinti visszaélés-bejelentési rendszerekre és eljárásokra vonatkozóan.

25) Milyen előírások vonatkoznak a belső visszaélés-bejelentési rendszerben tett bejelentéssel, illetve bejelentővel kapcsolatos személyes adatok kezelésére továbbítására?

26. § (1) A belső visszaélés-bejelentési rendszer keretei között

a) a bejelentőnek,

b) annak a személynek, akinek a magatartása vagy mulasztása a bejelentésre okot adott, és

c) annak a személynek, aki a bejelentésben foglaltakról érdemi információval rendelkezhet, a bejelentés kivizsgálásához elengedhetetlenül szükséges személyes adatai kizárólag a bejelentés kivizsgálása és a bejelentés tárgyát képező magatartás orvoslása vagy megszüntetése céljából kezelhetők, és a bejelentés kivizsgálásában közreműködő bejelentővédelmi ügyvéd, illetve külső szervezet részére továbbíthatóak.

(2) A belső visszaélés-bejelentési rendszer keretei között kezelt adatok közül haladéktalanul törölni kell az (1) bekezdés hatálya alá nem tartozó személyes adatokat.

(3) A belső visszaélés-bejelentési rendszer keretei között kezelt személyes adatok kezelésére a 6. § (2) bekezdését és – a bejelentőre vonatkozó adatok tekintetében – a 6. § (4) bekezdését alkalmazni kell.

(4) Ha a bejelentés természetes személyre vonatkozik, az e természetes személyt megillető, a személyes adatok védelmére vonatkozó előírások szerinti, a tájékoztatáshoz és hozzáféréshez való joga gyakorlása során a bejelentő személyes adatai nem tehetők megismerhetővé a tájékoztatást kérő személy számára.

(5) A belső visszaélés-bejelentési rendszer keretei között kezelt adatok harmadik országba vagy nemzetközi szervezet részére történő továbbítására kizárólag a továbbítás címzettje által tett, a bejelentésre vonatkozó, e törvényben foglalt szabályok betartására irányuló jogi kötelezettségvállalás esetén és a személyes adatok védelmére vonatkozó előírások figyelembevételével kerülhet sor.

26) Milyen szabályok vonatkoznak a személyazonosságát felfedő bejelentő személyes adataira, valamint a bejelentés tartalmára és a bejelentésben érintett személyre vonatkozó információkra?

27. § (1) A belső visszaélés-bejelentési rendszert úgy kell kialakítani, hogy a személyazonosságát felfedő bejelentő, valamint a bejelentésben érintett személy személyes adatait az erre jogosultakon kívül más ne

ismerhesse meg. A bejelentést vizsgáló személyek a vizsgálat lezárásáig vagy a vizsgálat eredményeképpen történő formális felelősségre vonás kezdeményezéséig a bejelentés tartalmára és a bejelentésben érintett személyre vonatkozó információkat – a bejelentésben érintett személy tájékoztatásán túl – a foglalkoztató más szervezeti egységével vagy munkatársával a vizsgálat lefolytatásához feltétlenül szükséges mértékben oszthatják meg.

27) Miről kell tájékoztatni a bejelentésben érintett személyt a vizsgálat megkezdésekor?

27. § (2) A bejelentésben érintett személyt a vizsgálat megkezdésekor részletesen tájékoztatni kell a bejelentésről, a személyes adatai védelmével kapcsolatban őt megillető jogairól, valamint az adatai kezelésére vonatkozó szabályokról. A tisztességes eljárás követelményének megfelelően biztosítani kell, hogy a bejelentésben érintett személy a bejelentéssel kapcsolatos álláspontját jogi képviselője útján is kifejtse, és azt bizonyítékokkal támassza alá. A bejelentésben érintett személy tájékoztatására kivételesen, indokolt esetben később is sor kerülhet, ha az azonnali tájékoztatás meghiúsítaná a bejelentés kivizsgálását.

28) Milyen szabályok vonatkoznak azokra, akik a bejelentésben foglaltakról érdemi információkkal rendelkezhetnek?

27. § (3) Az (1) és (2) bekezdés arra a személyre is alkalmazandó, aki a bejelentésben foglaltakról érdemi információval rendelkezik.

29) Megállapíthat -e a foglalkoztató, illetve annak gazdasági társaság formában működő tulajdonosa magatartási szabályokat, melyek megsértése a belső visszaélés-bejelentési rendszere bejelenthető? Ha igen, akkor milyen feltételekkel?

28. § Ha a foglalkoztató a munkavállalóra a munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény 9. § (2) bekezdésében meghatározott feltételekkel a közérdeket vagy nyomós magánérdeket védő magatartási szabályokat állapít meg, ezek megsértése a belső visszaélés-bejelentési rendszerben bejelenthető.

30) A belső visszaélés-bejelentési rendszerrel kapcsolatos kötelezettség teljesítését mely hatóság ellenőrzi?

29. § (1) Az ezen alcím szerinti kötelezettségek teljesítését a foglalkoztatás-felügyeleti hatóság ellenőrzi.

31) Milyen szankciók alkalmazhatók a belső visszaélés-bejelentési rendszerrel kapcsolatos kötelezettségek megsértése kapcsán?

29. § (2) Az ezen alcím szerinti kötelezettségek megsértése esetén a foglalkoztatást elősegítő szolgáltatásokról és támogatásokról, valamint a foglalkoztatás felügyeletéről szóló 2020. évi CXXXV. törvény szerinti rendelkezések irányadóak azzal az eltéréssel, hogy bírság és tevékenység végzésétől történő eltiltás nem alkalmazható.

A visszaélést bejelentők védelme

1) Milyen esetben minősül jogellenesnek egy intézkedés?

41. § (1) Minden, a bejelentő számára hátrányos intézkedés,

a) amelyre a bejelentés jogszerű megtétele miatt kerül sor és

b) amelyet a 20. §-ban meghatározott jogvisztonnyal vagy kapcsolattal összefüggésben valószínűsítanak meg, jogellenesnek minősül akkor is, ha egyébként jogszerű lenne.

2) Mi minősül hátrányos intézkedésnek?

41. § (2) Az (1) bekezdés alkalmazásában hátrányos intézkedésnek minősül a bejelentő számára hátrányos cselekmény vagy mulasztás, különösen

- a) a felfüggesztés, a csoportos létszámcsökkentés, a felmondás vagy ezekkel egyenértékű intézkedések,
- b) a lefokozás vagy az előléptetés megtagadása,
- c) a munkaköri feladatok átruházása, a munkavégzés helyének megváltoztatása, a bércsökkentés, a munkaidő megváltoztatása,
- d) a képzés megtagadása,
- e) a negatív teljesítményértékelés vagy munkareferencia,
- f) a foglalkoztatásra irányuló jogviszonyára vonatkozó törvény szerinti bármely hátrányos jogkövetkezmény – így különösen fegyelmi intézkedés, megrovás, pénzügyi szankció – alkalmazása,
- g) a kényszerítés, a megfélemlítés, a zaklatás vagy a kiközösítés,
- h) a hátrányos megkülönböztetés, hátrányos vagy tisztességtelen bánásmód,
- i) a határozott idejű foglalkoztatásra irányuló jogviszony határozatlan idejűvé átalakításának elmulasztása, ha a foglalkoztatott jogszerű elvárása az volt, hogy foglalkoztatásra irányuló jogviszonyát határozatlan idejűvé változtatják,
- j) egy határozott idejű munkaszerződés megújításának elmulasztása vagy annak idő előtti megszüntetése,
- k) a károkozás, amely magában foglalja a személy jóhírnevének megsértését vagy a pénzügyi veszteséget, beleértve az üzleti lehetőség elvesztését és a bevételkiesést is,
- l) az olyan intézkedés, amelynek eredményeképpen okkal következik, hogy az adott személy a jövőben foglalkoztatásra irányuló jogviszonyt a foglalkoztatásra irányuló jogviszonya szerinti ágazatban nem létesíthet,
- m) az egészségügyi alkalmassággal összefüggő vizsgálat előírása,
- n) az áru- vagy szolgáltatási szerződés idő előtti megszüntetése vagy felmondása, és
- o) az engedély visszavonása.

3) Mit kell vélelmezni egy hátrányos intézkedéssel összefüggő hatósági vagy bírósági eljárás során és kit terhel az ezzel kapcsolatos bizonyítási teher?

41. § (3) A (2) bekezdés szerinti hátrányos intézkedéssel összefüggő hatósági vagy bírósági eljárás során – ha a bejelentő a bejelentés megtétele jogszerűségét bizonyítja –

- a) vélelmezni kell, hogy a hátrányos intézkedésre a bejelentés jogszerű megtétele miatt került sor, és
- b) a hátrányos intézkedést hozó személyt terheli annak bizonyítása, hogy a hátrányos intézkedés megtételére alapos indokkal és nem a bejelentés jogszerű megtétele miatt került sor.

4) Minek minősül a bejelentő tulajdonában álló jogalany vagy a bejelentővel foglalkoztatásra irányuló jogviszonyban vagy más, szerződéses jogviszonyban álló jogalany sérelmére hozott hátrányos intézkedés?

41. § (4) Minden, a bejelentő tulajdonában álló jogalany vagy a bejelentővel foglalkoztatásra irányuló jogviszonyban vagy más, szerződéses jogviszonyban álló jogalany sérelmére hozott (2) bekezdés szerinti hátrányos intézkedés, amelyre a bejelentés jogszerű megtétele miatt kerül sor, jogellenesnek minősül akkor is, ha egyébként jogszerű lenne.

(5) Ha a (2) bekezdés szerinti hátrányos intézkedést a (4) bekezdés szerinti jogalany sérelmére hozzák meg, a (2) bekezdés szerinti hátrányos intézkedéssel összefüggő hatósági vagy bírósági eljárás során – ha a jogalany a bejelentővel fennálló, (4) bekezdés szerinti kapcsolatát, valamint a bejelentő a bejelentés megtétele jogszerűségét bizonyítja – a (3) bekezdés a) és b) pontja alkalmazandó.

5) Sért -e üzleti- vagy gazdasági titkot a visszaélést bejelentő, ha bejelentése jöhizemű?

42. § (1) A bejelentés jogszerű megtétele esetén a bejelentő nem tekinthető a törvény által védett titok nyilvánosságra hozatalával összefüggő korlátozást vagy más, az információfelfedésre vonatkozó jogszabályi korlátozást megszegőnek, és az ilyen bejelentés tekintetében nem terheli felelősség, ha a bejelentő alapos okkal feltételezte azt, hogy a bejelentés szükséges volt a bejelentéssel érintett körülmények feltáráshoz.

6) Terheli-e bármilyen felelősség a bejelentőt a bejelentésének jogszerű megtétele során a bejelentésében szereplő információk megszerzése vagy az azokhoz történő hozzáférés tekintetében? Van-e kivétel e felelősség mentesülése alól?

42. § (2) A bejelentés jogszerű megtétele esetén a bejelentőt nem terheli felelősség a bejelentésben szereplő információk megszerzése vagy az azokhoz való hozzáférés tekintetében, kivéve, ha a bejelentő az információk megszerzésével vagy az azokhoz való hozzáféréssel bűncselekményt követett el.

7) A bejelentő felelősségre vonható a bejelentés jogszerű megtételéért, a bejelentő mire hivatkozhat a hatósági vagy bírósági eljárás során?

42. § (3) A bejelentő a bejelentés jogszerű megtételéért nem vonható felelősségre, ha a bejelentő alapos okkal feltételezte azt, hogy a bejelentés szükséges volt a bejelentéssel érintett körülmények feltárásához.

8) Az állam milyen támogatást biztosít a bejelentő részére?

43. § (1) Az állam a bejelentő részére a jogi segítségnyújtásról szóló 2003. évi LXXX. törvényben meghatározott támogatásokat biztosítja az ott meghatározott feltételek szerint.

9) A bejelentő számára miről szükséges tájékoztatást, illetve tanácsadást nyújtani?

43. § (2) Az (1) bekezdésben meghatározott keretek között a bejelentő számára tájékoztatást és tanácsadást kell nyújtani a bejelentők rendelkezésére álló eljárásokról és jogorvoslati lehetőségekről, a bejelentők védelmével összefüggő, e törvény szerinti szabályokról, a bejelentők e törvény szerinti jogairól és kötelezettségeiről.

10) A visszaélést bejelentők védelmét jogszabályban előíró jogok korlátozhatók-e vagy kizárhatók-e, erre jogszerűen lehet-e hivatkozni bármilyen hatósági, bírósági eljárás során?

44. § Hatósági vagy bírósági eljárás során az ezen alcím szerinti jogokat korlátozó vagy kizáró nyilatkozatra, szerződésre, szabályzatra jogszerűen hivatkozni nem lehet.

11) Mikor jogszerű a bejelentés megtétele?

45. § A bejelentés megtétele jogszerű, ha

- a) a bejelentő a bejelentését az e Fejezet szerinti visszaélés-bejelentési rendszerek valamelyikén, az e törvényben meghatározott szabályok szerint tette meg,
- b) a bejelentő a bejelentéssel érintett körülményekre vonatkozó, bejelentett információt a munkavégzéssel kapcsolatos tevékenységével összefüggésben – ideértve a 20. § (2) bekezdés c) pontja és 20. § (3) bekezdés e) pontja szerinti eljárást is – szerezte, és
- c) a bejelentő alapos okkal vélelmezte, hogy a bejelentéssel érintett körülményekre vonatkozó, bejelentett információ a bejelentés időpontjában valós volt.

46. § (1) Jogszerűen megtett bejelentésnek kell tekinteni, ha a bejelentő a bejelentését nyilvánosságra hozza, és a 45. § b) és c) pontja szerinti feltételek teljesülése mellett a következő feltételek valamelyike teljesül:

a) a bejelentő

aa) először az 5. alcím vagy a 6. alcím szerinti visszaélés-bejelentési rendszert, ezt követően a 7. alcím szerinti visszaélés-bejelentési rendszert igénybe vette, vagy

ab) közvetlenül a 7. alcím szerinti visszaélés-bejelentési rendszert igénybe vette,

és a visszaélés-bejelentési rendszer működtetője, illetve az eljárásra jogosult szerv az e törvényben meghatározott intézkedéseket határidőben nem tette meg,

b) a bejelentő alapos okkal vélelmezte, hogy a bejelentéssel érintett körülmény nyilvánvaló módon veszélyezteti a közérdeket – így különösen, ha visszafordíthatatlan kár bekövetkezésének kockázata áll fenn – vagy

c) a bejelentő alapos okkal vélelmezte, hogy a 7. alcím szerinti visszaélés-bejelentési rendszer igénybevétele esetén a bejelentéssel érintett körülmény sajátos jellegzetességei miatt fennáll annak a nyilvánvaló lehetősége, hogy

ca) a bejelentővel szemben a 41. § (1) bekezdése szerinti hátrányos intézkedést tesznek meg, vagy

cb) a bejelentésben foglaltak érdemi elintézésére nem kerül sor.

(2) Az (1) bekezdés nem alkalmazható a sajtószabadságról és a médiatartalmak alapvető szabályairól szóló 2010. évi CIV. törvény 6. §-a szerinti információt átadó személyre.

47. § Jogszerűen megtett bejelentésnek kell tekinteni, ha a bejelentő a bejelentését a feladat- és hatáskörrel rendelkező európai uniós intézményeknél, szerveknél, hivataloknál vagy ügynökségeknél teszi meg, és a 45. § b) és c) pontja szerinti feltételek teljesülnek.

12) Mely esetekben illeti meg a bejelentőt a törvényben meghatározott védelem?

48. § (1) Az ezen alcím szerinti védelem – a 43. §-ban meghatározott kivétellel – kizárólag akkor illeti meg a bejelentőt, ha

a) a bejelentéssel érintett körülményekre vonatkozó, bejelentett információ az 1. mellékletben, illetve a 2. mellékletben szereplő európai uniós jogi aktusok vagy azok végrehajtását, az azoknak való megfelelést biztosító jogszabályi rendelkezések hatálya alá tartozik, vagy

b) a bejelentő az a) pont szerinti körülmény fennállását alapos okkal feltételezi.

13) Mely esetekben nem illeti meg a törvényben előírt védelem a bejelentőt?

48. § (2) Az ezen alcím szerinti védelem – a 43. §-ban meghatározott kivétellel – nem illeti meg a bejelentőt, ha

a) bejelentésével a minősített adatok védelmére vonatkozó szabályokat megszegi,

b) a bejelentés megtétele során törvényben meghatározott, az orvosi titokra, az ügyvédi titokra vonatkozó titoktartási kötelezettségének nem tesz eleget,

c) a bejelentés megtétele során az egyházi személy és a vallási egyesület vallásos szertartást hivatásszerűen végző tagjaként a hivatásánál fogva rá irányadó titoktartási kötelezettségének nem tesz eleget,

d) a bejelentés megtétele során a bírói ítélezéssel kapcsolatban a törvény által védett titok védelmére vonatkozó szabályokat megszegi,

e) bejelentésével a büntetőeljárás szabályok szerinti adatkezelési szabályokat megszegi, vagy

f) a rendvédelmi szervek, a Katonai Nemzetbiztonsági Szolgálat, illetve a Nemzeti Adó- és Vámhivatal állományának a tagjaként a bejelentésével az e szervek tevékenységére vonatkozó, jogszabályban meghatározott szabályokat megszegi.

14) Megillet-e a védelem az anonim bejelentőt, akivel szemben – későbbi azonosítását követően – hátrányos intézkedést tesznek?

49. § (1) Ez az alcím irányadó arra a bejelentőre, aki személyazonosságának felfedése nélkül – így különösen neve, azonosításához szükséges személyes adatai megadása nélkül – tesz jogszerű bejelentést és későbbi azonosítását követően vele szemben a 41. § (1) bekezdése szerinti hátrányos intézkedést tesznek meg, illetve esetében a 42. § alkalmazására kerül sor.

15) Megilleti-e a törvényben meghatározott bejelentővédelem azt a személyt, aki a bejelentő részére segítséget nyújt a bejelentés megtétele során, illetőleg azt a személyt, aki a bejelentővel kapcsolatban álló személy (különösen munkatársa vagy családtagja)?

49. § (2) Az ezen alcím szerinti, a bejelentőre vonatkozó védelemben részesül, aki

a) a jogszerű bejelentést tevő bejelentő részére segítséget nyújt a bejelentés megtétele során,

b) a jogszerű bejelentést tevő bejelentővel kapcsolatban álló olyan személy – így különösen a bejelentő munkatársa vagy családtagja –, akit a 41. § (2) bekezdése szerinti hátrányos intézkedés érhet.